

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 29. Et ipse auulfus est ab eis. Ab alijs Christus oratus secessit, docens ad orationem requiri solitudinem, passeres fugando sacrificium Abrahæ perturbantes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](#)

S. 29. Et ipse australis est ab eis. Ab alijs
Christi oratus fecerit, docens ad oratio-
nem regni soliditudinem, passeres fugando
sacrificium ab alio perturbantes.

LXXX. 73. Secundo: Christus oratus fecerit, nec satie-
tibus suis reliquiae seorsum octo Apostolorum,
tribus adiutoriis quos elegerat, ut etiam ab
illis paululum auellitur. Et ipse australis est ab eis
quantum iulus est lapidis: manuque solitarius.
Quid agis praeceptor superientissime? Quale ubi-
ter illi fidelissimi, amici, caulant ostiaculum?
Quando ad montem Thabor oratus te rece-
pisti. Dumque orares, sicut est species vultus sui
altera: Siquidem in consilio ceteros reliqueris
atramen hos tres tecum etiumpsum, quos statibi-
presentes habuisti, ut videris regnivolum &
transfiguratum, tuosque familiares Moyse &
Eliam illuc accurrenes, nec non quod cum illis
conferbas, iurellentur: cur igitur nunc oratu-
rus ab illis solus separaris? An tonstan tuam im-
pedies, alioque ducent ut attentionem? Nemo
dubitatur quia Christus voluerit ab eis discedere:
imo potius hoc fuit illi perimolessum, ut bene-
notauit Euangelista his verbis: Ecce australis est
ab eis: etenim violentiam indicat, quam arbo-
adibus illam de terra euularus, in qua radices
egit profundiores. Arbor Sanctissima Christus
Dominus, nam arborum symbolo ipsum no-
bis Propheta describunt. Erit tunc quoniam ligatum,
quod plantatum est, &c. Firmas egatas amoris
& voluntatis lux radices in discipulis illis: illis
etenim ut pupillam oculi sui diligebat affectuo-
sus, videbat quoniam necessaria illis efficiat socie-
tas, & scandalum in quod breui precipitau-
fuerint, nec non quanti incurritent tempestatem:
vnde quasi anima illi evellebatur, quia in illis
fixerat, cum ab illis separaretur. Similiter amori
metruique illi terribili ac mortali tristitia
locum dederat, ut eorū summi affligeret ex viua-
cissima mortis representatione, quoniam sibi ita
efficaciter obiecetas, ut prædictum est: & quia
remedium maximè conducens illi, qui paucis
non levi, vel terror ex aliquo spectre con-
citu percelluntur, alterum est gratia societas:
peccatum à tribus his Apostolis, velut amicis me-
gerimus, ut sibi comites adhaerentes. Sedet hic
& vigilare mecum. Vide segregati ab illis no-
nuo fuit illi tormentum, illa tan mortali tristitia:
tan amicale priuare eorum societas quo-
elegentur: nam etiam in hoc locum dedit timori

LXXXI. 29. & parori, ut cum tanto fortide in ipsa solitudi-
ne discernieretur.

Ob quam carissimam Domine mihi, secundum an-

que solitudinem! Præter dictam rationem quod
lmas volnit eo modo celestare poenas, quo sit sedis
forent aceriores: aliam ordinetur explicare: non vici
etenim docere volunt, quoniam necessaria sit ora, tua
ne quid si quod debet oratione pertinet ac-
tentiorum. Si Christus Dominus noster con-
sulit ab ripere poterat cogitationem, aut alio
deflectere orationem: fecerit etiam ab illis qui
nullam illi distractiōne erant allato: quid
cibi faciendum cui cogitationes quolibet pale-
re sunt leuiores, & ipsi sacris in templo veili-
bus mobiliores, quas nequias compellere nequ-
adem vnu pater noster intervallo, & atento-
rem tibi misericordia tollit: prætervolans, & si in me-
diu familiæ tuæ velis orare, vbi quidam perfe-
punt alii transire, modo hinc interrogas, mo-
do respondes alter?

Quis explicet cum D. Augusto quoniam ista
bile sit tibi cor levifiqui cogitatio, quoniam sancti
mulo negotio distractari? Sancti maxime fa-
miliarii vocibus, loquacitate haue calamite-
tam, quoniam in se sentiunt: etenim cum de
sufficiencia maxime somni, & efficiunt illa
omnium confusione segregati, ramen illi cogi-
tatio ad mundi tumultus volvatur intricatu-
mos. Ita se testatur D. Hieron, quod in tam Epistola
apostoli: Ingressus solitudinem ut ardenter illa
foli coloribus exulat, horrem metuorum flet-
tum: etrius mousachis sibi in ea cohabitaveris,
tam alperis cor suum, affligens ictus & vio-
lentis domini vigilia, ut eis omnia illi
memoria colliderentur, indutus ciliis, carie de-
migrata, & quasi consumpta: quod inquam, hoc
in carcere atque exilio: conclusus in se ipsum
propria voluntate adiudicatur, nec alteri faci-
tati conuiceret, quoniam Scorpionibus ferociissimis
oratione: vacare studens, cum iam amicum sur-
sum in celum erexisset, illico ad intima vobis
Romae lageret le pieieta, cum Romans ma-
troni sibi cognitis conuersari, nec non felis,
tripodus & choreis Solemnia ribos distractum &
distractum, quæ videtur in illi cunctate quan-
plurima: ex quibus crudelis illi cunctorum
motuque heluum excitabatur, ut necesse fu-
nit flagrum: strigere severus, quo pedes ca-
rificate atque ad Deum viuis lacrimis genu-
bulque recurrere dolorosis. Expediit D. Augus-
tus, quod I. vidit in oratione veritatisimis de Daniel
se tellatur: q. ad cum ad eam fecendas cum iecorū?

Mcclus

mentem suum & cogitationem in Deum coelum
que sol uluset, confitimur & inaudienter seculos
ili per alia & alia vagabundus, quasi perditus, ve
rie videntur osses ignorare videbatur: hoc verba
magis illi significant. Cor meum dereliquit me, quæ
Chaldeos se transfert. Cogitatio mea dereliquit
me quæcunque beatum se credebat, si quando illam
Dilectum inveniret. Ira Dei prostratus est. Inueni cor
meum Dilectorum, et orarem te. Inveni te dixi con
misi, quæcunque sollebat se fugere. Et ille sequi quæcun
que figuratum, & non posse comprehendere, & clamare
enam ad Dominum. Cor meum dereliquerat.

Perpendi Di Gregorius historiam illam A
et. 10. tehe: sacrificium enim oblatum de nonnullis
la animalibus & aribus à Deo sibi præcepis.
IV. quanto hinc atrocius intendebat, tanto fre
nigra quæcunque adolabunt aures rapaces ex qualis
parte ut membra decolorarent animalium
hunc sacrificiatur, cumque in officio diuerte
bore, omnino non parum angebant illum ve
ras. Ille nunc alteram diligenter abigeret.
Dispergunt sublimes super cadaveras, & abige
bunt in Abraham. Nota inquit D. Gregorius
quid sanctis contingat quando lecedunt vacante
nostra oratione, in qua cor suum Deo sacrifici
cum & vix eam exochi sunt, cum ecce perpetuo
corum volenti temeritate cogitationes, quæ
dam illas, quædam illas, & cum abipiante se,
in se revertere, iam illas non inveniant vbi
se collectabant: iam cœta filiorum, nane o
pum, non sit, non agendorum sibi offerit.

D. GREGORIUS, la tristitia sacrificii (verba sunt D. Gregorij.)
imprimitus cogitantes se ingratis, que haera
titate, vel maculae spissantes quod in nobis committimus.
Vnde molestiam est illis valde, multumque
illis abegendi tempora impendunt, ne forte
ex illis abipiante & vt illud quiesceret paratum
pro compouni. O quam necessarium est ab
eum credere, si praefatus Doctor, vt Deo
genus sui sacrificium orationis: quod adeo illi
acceptum est, ut sine illo nihil in conspectu eius
aceperit.

Referunt Cicero & Appianus Alexandrinus
inducunt fuisse mortis sacrificium illud quod
obliguit iulus. Cæsar eo die quo gladius iniung
vix cum calix occubuit. Valde diluculo surre
plicat. & malo suspitione pertinet, coniunctus
datus sacrificium offerre volebat virtutib; contra cum
extra diuinum scrupulorum, suis corde virtutum
inveniunt: quo considerato faciem auspicies
prefugerant mortis hoc esse sacrificium, nec
vana predictio: nam inde dilectens Imperator
eodem die concursum tuorum pugionibus inic

rit. Hanc historiam alijs retulimus. Quam Tr. 2:
v's diuina permissione, diabolus hoc operaretur Num. 35:8

ad gentilium excrationem, tamen hoc ad no
stram trahendo vilitatem, dico cum D. Gre

gorio in sacrificio orationis, cum nostrum exqui
ri, pauci namque referunt voces veraque idio

matis celestes si cor in terra constitut impudi

citis occupatur, opibus & honoriis intorta
rum, & diuines dic eis nomen de diuite illo quem

D. Antonius Paduanus exordem illi tellaba
ret. Nefas est insignis hic D. Bernardi filere

fementiam. Magnam iniuriam Deo facio cum L. Medi
illum propter ut meam precium excrucias, quam

ego qui sumus, non audio. Depreter illum, ut mihi

intendam, ego verè nec mihi nec illi intendam, sed

quod deterrim illi, immunda & inutilia in corde

vergando factores horribiles in eius consilium ef

ficio. Noteamus hoc verbum: Magnam iniuriam
Deo facio. Quia sacrificium orationis ineffa
biles nobis confortat, ut autem illas al

sequamus oportet ut cor illi sit affixum, idcirco

conunit diabolus aues excitare quæ tollant il

lud & dilacerent. Illas ut mente D. Greg. gry
touegas dexteris imaginaciones, quæcumq; emul
quis Abraham fit, sa; po tamè magnam illi cau
lant in abigendo molestiam. Quod si vita infi
& spirituales amici solitudinis hanc patiantur
molestiam, fugiatque cor eis in oratione, quid in
facias carnalis & terrene, qui numquam illas de
terra futuri eritis, terra populorum, tñx fa
milia demetius impeditus.

Tumus est incens & aromatum fumis fragan
tium, proprium orationis hyeroglyphicum. Ita VI.

Elegimus agnus D. Ioh. videlicet cum angustum o.

Oratio differunt Deo fumum officiis: incens ex aromaticis SS.

bus preiobis: cum autem quæreret quædam hac fumus

essent, illi responderetur: Orationes sunt sanctæ sunt Deo

rum. Ita prædictarum cor frequens erat hoc ora: gratissi
mum exercitium. Psalmista David. Dirigatur mors,

Domine oratio mea sicula intonata in corde. Apol. 8:3.

Ita elevatum manus meatus sacrificium diper. Pj. 140:23:

sum: Et sacrificium quod singulis offero no

stris, circuatio inquinat in eam, hec est ora

tionis: & hoc sicut concupiscentia, ut recta tendat

& dirigatur in conspectu Domini velut incen
sum aromatum. Hec verbi trutina D. Chrysost.

H. 74: ix. declarat quæs illæ debent oratio: porro ad Massib;

rem nostram mortuum est, quatenus recta for. pag. 176.

sum afferunt fumus incens, requiri necessariō;

vt de placis foroque, in quibus venus com
muniuit: assurgit, omnijs separatur. Tuimus

adeo delicatus est & rever v' illius minime fla
tu' his & illius diligerat per aetas, & rebatur

dere non permittat: etenim ut oratio tua in Deum
dirigatur, recte ascendat nec alio diverteratur, o-
portet ut te subducas, solusque concludaris, ve-
natus non accedat famuli, non ancillæ, non ne-
gotorum, non tumultuum: si namque perficit
illi, totam dispergit attentionem, manebitque
illa deorsum inutilis. Vnde cum iam vites tibi
non sint ut illam quietam habeas, satem ex parte
tua locum elige, ubi minus sit quod te diuertat
impeditum.

VII. Hoc suo nos exemplo docerent **Moses & Aaron** graui oppressi confusa & angustia tur-
bati ex editione populi tumultusq[ue]: nam ora-
taruri soli ad tabernaculum congeruntur. Audi scriptu-
ram: **Mosse & Aaron dimissi multitudine ingre-
scabantur**, sicut tabernaculum foderis, & correrunt proiu-
terram, clamaueruntque ad Dominum. Idem
Nu. 20, 6. ex codice Moysi discimus quando grauioris ca-
lamitatis in Aegypto imperaturus a Deo reme-
diandum, a steepiis procul fœciliis pilati Pharaonis.
Exo. 8, 30. Egressus a Pharaone orauit Dominum. Idem
egit quando Pharaon percutitus a Deo grandius & igne infante rogabat eum ut medius in et-
pedicet apud Deum, quatenus a tam horrendo
manu colleset supplicio, respedit se factorum,
sed soli separatum egrediendo de ciuitate ad lo-
cum a turbis semotorem. **Cum ergo fui fuerit** de
vite, extendo palmas meas ad Dominum. Non
aliter pavidissima iudicis: etenim advertere pe-
riculum quo tota laborabat vita Bethulia, &
quam impudens Sacerdotes & Senatores inie-
runt confilium, recurrit ad orationem: ad hanc
autem felicis expodiens de multitidine nisi socii,
fecerit ad oratorium quod domi sua nisi con-
struxerat quam primam defuncta viro vidua fu-
Iude. 9, 1. permixit. **Iudeus ingressus est oratorium suum.** Et
hoc nobis documentum ecclesiæ prælegit præ-
Matt. 5, 6. ceptor. Tu autem cum oraueris, intra in cubicu-
lam tuum, & clauso olio ora patrem tuum. Verba
Iude. 21. haec eleganter dicit D. Gregor. Ad hoc inffi-
Mor. 6, 18. tut Dominus templo particularia, & Domus sine
orationis, ita a terrenis negotiis & tumultibus
sequestrata, ut illos qui hos in templo Ierusalem
introducere soleant, flagris velut canes longius
eliminari, dicendo. **Domus mea, domus orationis**
vocabitur: De quo fuisse actum est superius.
Hoc igitur nos Dominus illo fecerit ad oratio-
nem docete præteudebat.

§, 30. Ad solitudinem se recipit spiritus devo-
tioni vacatura, secundam insignem doctrinam, dignamque spiritu D. Bernardi.

A Liam indicat D. Bernardus rationem do-
ctrina quadam pia, suu[m] & melius sp[irit]u sibi frequenter illam. Excutit verba
ecclesiæ sponsæ. In letendo meo pernotet quispiam
quem diligens anima mea. Aperte procul hinc im-
pudica cogitatione isti amore ita callo, pudico &
spiritualiter. Indicat ipsa (ex iudicio D. Bernardi)
velle si aliquid agere quod pudorem sibi inferat
vnde latitudine exquirit modicæ tenetibus obser-
vatores. **Veracula** si aduersit. & loca signatur & D. Si
tempore Sic le res haberet, etenim deliciæ amores, &c. M.
et amica colloquia quibus sponsa sponsum re-
plicat. & dilectionis indicia quibus illum deponuntur
est, nec non zeli ferventiores, quos ab illo postu-
can, la, continent nescio quam verecundiam ne pa-
liam euangelium aut haec alios alterius praefaci. Spousa
etiam exerceantur, sicut pater ipse hic vel fratres sum ei possit
confabulationes maximè solitariae sponsa dñe. Blanda
et cum sponsa nisi charissimo, sic ut amici fa-
miliæ & propinquæ maxime dilecti sicut ob-
flaculo callente ut verecundior. Animæ sanctæ
Dei sponsas inscribimus, ad eum aliosque tribu-
tationibus recurrunt, ad eum oculos suos eri-
gunt & conseruent ut sponsa fidelissima, cui ho-
peceptum intinguntur. **Ad virum tuum conser-
fatuus.** Vnde cum illi agunt amorosis lacrymis, oscula-
blandus suspiris, verbis exquisitis, & blandis tangi-
fiantur. O quales motus animæ p[ro]p[ri]e provocant in oratione! O quam teneris blandisque
Deo verbis loquuntur! Qui motus ita particu-
lares? Lacrymantur, suspirant, ingenescunt,
blandit[ur] agitare, soliloquia proferunt amicabi-
lia, nunc manus attollunt, nunc brachia, nunc
formant crucis exprimunt, modo festant gena,
modo se certius prosterunt, modo faciem
terra collidunt, modo de anseione conqueruntur,
modo zelum expoferunt, modo merita sua
parva recognoscunt. Nullum inuenias sponsum
qui cum sponsa sua aitio tenerè blandique con-
veletur sicut Deus cum anima iusta.

Dixit hoc Prophetæ David. **Quoniam magna**
multitudine dulcedinis tua Domine, quam affec-
tiumentibus te. Latet haec dulcedines & sunt
abconditæ favores. Abconditæ eos in abconditæ
facies tue à contradictione linguarum. Teplum
Domine cum illis solis solam concludis: non
enim pateris ut illi qui hæc ignorant, tibi con-
tradic-